

ชื่อเรื่อง : กติกาข้อตกลงเขตการค้าเสรีกับความเป็นธรรมต่อภาคเกษตรกรรมไทย
 ชื่อผู้วิจัย : รองศาสตราจารย์ศิริพร ลัจจกานันท์ และคณะ
 ปีที่แล้วเสร็จ : พ.ศ. 2554

บทคัดย่อ

242607

การศึกษาเรื่องกติกาข้อตกลงเขตการค้าเสรีกับภาคเกษตรกรรมไทยฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์การจัดทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีของประเทศไทยกับประเทศต่างๆ ที่มีผลต่อภาคเกษตรกรรมไทย วิเคราะห์บทบาททางการเมืองในการเจรจาจัดทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีของไทย และเสนอแนะแนวทางในการจัดทำเขตการค้าเสรีต่อไป

การศึกษานี้ใช้วิธีการศึกษาทางด้านเอกสารเป็นหลัก โดยค้นคว้าศึกษาจากงานวิจัย หนังสือเอกสารของทางราชการที่เกี่ยวข้อง ข้อมูลจากอินเทอร์เน็ต และการประชุมหารือในกลุ่มย่อย

ผลการศึกษา พบว่า

1) โดยรวมแล้วข้อตกลงเขตการค้าเสรีที่ไทยทำกับประเทศต่างๆ ผลประโยชน์จะตกอยู่กับภาคอุตสาหกรรมมากกว่าภาคเกษตรกรรม อันอาจส่งผลกระทบต่อปัญหาความเป็นธรรมของการกระจายรายได้หรือความเหลื่อมล้ำของรายได้ระหว่างภาคเกษตรกรรม และภาคอุตสาหกรรมมากขึ้น หากภาครัฐไม่มีนโยบายและมาตรการในการช่วยเหลือคนที่อยู่ในภาคเกษตรกรรม โดยเฉพาะเกษตรกรรายเล็กซึ่งเป็นเกษตรกรส่วนใหญ่ของประเทศ

2) การเมืองในการเจรจาจัดทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีของไทย พบว่า กระบวนการเจรจาและลงนามข้อตกลงเขตการค้าเสรีของไทยที่ผ่านมาเป็นกระบวนการที่อยู่ในอำนาจของฝ่ายบริหาร โดยการตัดสินใจของนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีเป็นหลัก การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีลักษณะที่ไม่สมบูรณ์ ตัวแทนผู้ประกอบการรายใหญ่และภาคอุตสาหกรรมได้มีบทบาทในการเจรจาและรับรู้ข้อมูลข่าวสารมากกว่าเกษตรกร เนื่องจากเกษตรกรมีจำนวนมากและมีฐานะยากจน มีการรวมกลุ่มกันอย่างไม่เหนียวแน่น อย่างไรก็ตามในระยะหลังบทบาทของภาคประชาสังคมเริ่มมีบทบาทมากขึ้น และในรัฐธรรมนูญฉบับปี 2550 มาตรา 190 ที่เพิ่มการมีส่วนร่วมของรัฐสภาและภาคประชาชนเข้าไปในกระบวนการเจรจาจัดทำความตกลง

3) ข้อเสนอแนะสำหรับแนวทางจัดทำกรอบการเจรจาจัดทำเขตการค้าเสรีในระยะต่อไป ควรรวมถึงประเด็นต่างๆ ได้แก่ ความสมดุลระหว่างการเปิดเสรีกับการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่รวมถึง

การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรอบการเจรจาควรระบุถึงการใช้โอกาสของการจัดทำข้อตกลงเขตการค้าเสรีในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคทางการค้าที่นอกเหนือจากการลดภาษี กรอบการเจรจาควรระบุขอบเขตที่ผู้เจรจาจะต้องปฏิบัติตามให้ชัดเจนว่าในการเจรจาจะต้องรวมเรื่องใดและไม่รวมเรื่องใดในการเจรจา กรอบการเจรจาควรมีการกล่าวถึงมาตรฐานความเป็นมนุษย์ เพื่อเป็นการปกป้องคุ้มครองเกษตรกรและคนด้อยโอกาสในสังคมที่อาจได้รับผลกระทบทางลบจากการเปิดเสรีภายใต้ข้อตกลงด้วย เพื่อให้เป็นข้อตกลงที่สมบูรณ์และมองรอบด้านมากขึ้น

คำสำคัญ : ภาคเกษตรกรรม ความเป็นธรรม

Research Title : The Rule of Free Trade Agreement and the Fairness for the Thai Agricultural Sector

Researchers : Associate Professor Siriporn Sajjanand & Co.

Year : 2011

Abstract

242607

This study aims to analyze the following

- effect of the Free Trade Agreement between Thailand and trading partners concerning the agricultural sector of Thailand
- political role of the negotiating process to finalizing the Agreement
- recommendations of ideas for the future FTA between Thailand and other trading partners

The study is the documentary research study. Documents employed come mainly from previous research studies, books, official documents, data and information from various website concerned, the discussion in the focus groups are also undertaken.

The result of the study are as follows :

1) Overall, the agreements benefit the industrial sector more than the agricultural sector. This may widen the income gap between the people in the industrial sector and agricultural sector if the government does not have the right policies and measures to help alleviate the problem, particularly the small farmers who are the major part of the farmers' population.

2) The negotiating process in finalizing the Free Trade Agreements between Thailand and trading partners is mainly undertaken by the cabinet which is the administrative part of the country. The lack of the symmetrical participation and information on the part of stakeholders, namely representatives from agricultural sector and industrial sector, is apparent in the process of negotiating the FTA. The current constitution, B.E. 2550 in Article 190 empowers the role of the House of representatives and all civil society in the process of negotiating and finalizing the Agreement.

3) Recommendations of the guidelines in forming a negotiating framework for the future FTA are as follows:

- a balance between the free trade policy and sustainable development including the conservation of natural resources and environment of the country
- exploitation of the Free Trade Agreement in dealing with the other trade barriers problems apart from tariff barriers
- a framework of the Agreement should indicate which topics should be included in the negotiations and which topics should not. The framework of the Agreement should also include issues relating to the living standard of the human being to protect poor farmers and the underprivileged in society, which may have a negative effect from the FTA

Keywords: Agricultural Sector, Fairness